

Lösning till Tentamensskrivning i Linjär algebra II 5B1139

9. januar 2004, 8.00-13.00

Lösning till Uppgift 1

- (1) $(1, 2, 1) + s(3, 0, 0)$.
- (2) Normalvektoren til planet er (A, B, C) och må ha samme retning som $PQ = (3, 0, 0)$. Derfor er $B = C = 0$ videre må $3A = D$ for at planet skal gå gjennom det gitte punktet. Planet har derfor ligning $Ax = 3A$, det vil si $x = 3$.

Lösning till Uppgift 2

Vi har $PQ = (3, 3, -1)$ och $PR = (4, 3, -1)$. Arealen blir derfor tall verdien av $PQ \times PR = \begin{vmatrix} i & j & k \\ 3 & 3 & -1 \\ 4 & 3 & -1 \end{vmatrix} = (0, 3 - 4, 3 - 12) = (0, -1, -3)$. Derfor er arealen $\sqrt{0 + 1 + 9} = \sqrt{10}$. Vidare blir en enhetsvektor $\frac{1}{\sqrt{10}}(0, 1, 3)$.

Lösning till Uppgift 3

Inversen er

$$\begin{bmatrix} 200 & -53 & 10 \\ -41 & 11 & -2 \\ 19 & -5 & 1 \end{bmatrix}.$$

Lösning till Uppgift 4

Matrisen $\begin{bmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 2 & -7+a & 7 \\ -2 & 1+a & -5+a \end{bmatrix}$ har determinanten $a^2 - 3a$ så de er uavhengige når a er forskjellig fra 0 og 3.

Lösning till Uppgift 5

- (1) Lineært uavhengige.
- (2) Lineært avhengige.
- (3) Vi velger $e'_1 = u_1$ og setter $e'_2 = s_1 e'_1 + u_2 = s_1(e_1 + e_2) + e_1 + e_2 + e_3$. Vi får $(e'_2 | e'_1) = 2s_1 + 2$ så $s_1 = -1$ og $e'_2 = -(e_1 + e_2) + e_1 + e_2 + e_3 = e_3$. Videre setter vi $e'_3 = s_1 e'_1 + s_2 e'_2 + u_3 = s_1(e_1 + e_2) + s_2 e_2 + e_1 - e_2 + e_3$. Vi må ha at $0 = (e'_3 | e'_1) = s_1 2$ så $s_1 = 0$, og $0 = (e'_3 | e'_2) = s_2 + 1$ så $s_2 = -1$. Dette gir $e'_3 = -e_3 + e_1 - e_2 + e_3 = e_1 - e_2$. Svaret er $\boxed{e'_1 = e_1 + e_2, e'_2 = e_3, e'_3 = e_1 - e_2}$.
- (4) Vi får $\boxed{e'_1 = e_1 + e_3, e'_2 = e_2, e'_3 = 0}$.

Lösning till Uppgift 6

- (1) Matrisen (1) har egenverdien $\lambda = 2$. Egenvektorene fåes av ligningen

$$\begin{bmatrix} 3 & 6 & -3 \\ -1 & -2 & 1 \\ 1 & 2 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} \quad \text{eller} \quad \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix},$$

og blir $s \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$, som ikke er en basis for \mathbf{R}^3 . Derfor kan matrisen ikke diagonaliseres.

- (2) Matrisen (2) har egenverdiene $\lambda = 0, 2, 4$. Ettersom den har ulike egenverdier kan den diagonaliseres.
(3) Matrisen (3) er symmetrisk og kan derfor diagonaliseres.

Lösning till Uppgift 7

Kvadratkomplettering gir $3(x + \frac{1}{2}ay)^2 - \frac{3}{4}a^2y^2 + 3y^2 + 5az^2 = (3(x + \frac{1}{2}ay)^2 + \frac{3}{4}(4 - a^2)y^2 + 5az^2)$. Derfor er indeks

$$(2, 1) \quad \text{når} \quad a > 2$$

$$(3, 0) \quad \text{når} \quad 2 > a > 0$$

$$(2, 1) \quad \text{når} \quad 0 > a > -2$$

$$(1, 2) \quad \text{når} \quad -2 > a$$

$$(2, 0) \quad \text{når} \quad a = 0, a = 2$$

$$(1, 1) \quad \text{når} \quad a = -2.$$

Lösning till Uppgift 8

- (1) $b(su + tv, w) = sb(u, w) + tb(v, w)$, og tilsvarende i andre koordinaten.
(2) $b(u, v) = b(v, u)$ for alle u, v .
(3) $q : V \rightarrow \mathbf{R}$ er kvadratisk form om det finnes bilinear form $b : V \times V \rightarrow \mathbf{R}$ slik att $q(u) = b(u, u)$ for alle u i V .
(4) Vi har, for alle u, v i V , at $b(u + v, u + v) = b(u, u) + 2b(u, v) + b(v, v)$. Derfor vil $b(u, v) = \frac{1}{2}(q(u + v) - q(u) - q(v))$.

Lösning till Uppgift 9

- (1) $\dim(U + V) + \dim(U \cap V) = \dim(U) + \dim(V)$.

- (2) La e_1, \dots, e_m være en basis for $U \cap V$. Vi vet at denne kan utvides til en basis $e_1, \dots, e_m, f_1, \dots, f_p$ for U og til en basis $e_1, \dots, e_m, g_1, \dots, g_q$ for V . Vi påstår at $e_1, \dots, e_m, f_1, \dots, f_p, g_1, \dots, g_q$ er en basis for $U + V$ og derfor at $\dim(U + V) = m + p + q = \dim(U) + q = \dim(U) + \dim(V) - m = \dim(U) + \dim(V) - \dim(U \cap V)$. For å vise påstanden viser vi først at elementene i den påståtte basen er lineært uavhengige. Anta at $a_1e_1 + \dots + a_me_m + b_1f_1 + \dots + b_pf_p + c_1g_1 + \dots + c_qg_q = 0$. Da vil begge sidene i likheten $a_1e_1 + \dots + a_me_m + b_1f_1 + \dots + b_pf_p = -c_1g_1 - \dots - c_qg_q$ være i $U \cap V$. Men ettersom e_1, \dots, e_m er basis for $U \cap V$ og $e_1, \dots, e_m, g_1, \dots, g_p$ er basis for V må $c_1 = \dots = c_q = 0$. Da følger at $a_1 = \dots = a_m = 0$ og $b_1 = \dots = b_p = 0$. Vi har derfor vist lineær uavhengighet. Det gjenstår å vise at elementene genererer $U + V$. Men hver u i U kan skrives på formen $u = a_1e_1 + \dots + a_me_m + b_1f_1 + \dots + b_pf_p$ og hvert elements v i V kan skrives på formen $v = a'_1e_1 + \dots + a'_me_m + c_1g_1 + \dots + c_qg_q$. Derfor vil $u + v = (a_1 + a'_1)e_1 + \dots + (a_m + a'_m)e_m + b_1f_1 + \dots + b_pf_p + c_1g_1 + \dots + c_qg_q$, som vi skulle vise.